

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх результатів навчання

Навчальні досягнення учнів у Дерманському НВК оцінюються за наявними й оприлюдненими критеріями, які враховують компетентнісний підхід у навчанні. Відповідно до освітньої програми школи педагогічний колектив у своїй діяльності керується нормативними документами, передбаченими чинним освітнім законодавством у сфері оцінювання рівня навчальних досягнень учнів, використовуючи критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти розроблені МОН України. 86% опитаних педагогічних працівників під час оцінювання використовують критерії запропоновані МОН України та 14% вчителів розробляє власні критерії спільно з учнями. Типові критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, а також критерії оцінювання окремих видів робіт з навчальних предметів розміщені на офіційному вебсайті школи та висвітлені в Освітній програмі на 2021-2022 н.р. Такі критерії оцінювання вчителі розробляють з метою забезпечення чіткості, аргументованості та зрозумілості виставленої оцінки. Оприлюднені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів і курсів робочого навчального плану, розроблені на основі компетентнісного підходу. Проте, не в кожному навчальному кабінеті наявні пам'ятки, інформаційні стенди із критеріями обов'язкових видів робіт. Критерії розміщено на сайті закладу освіти. Адміністрацією аналізуються результати та динаміка навчальних досягнень учнів, розглядаються на нарадах при директору, педагогічних радах, приймаються рішення про підвищення якості освітнього процесу, мотивації навчальної діяльності учнів. Питання критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів знань розглядалось на педагогічній раді. Стратегія розвитку закладу освіти на 2021-2026 роки, річний план роботи закладу освіти передбачає методичні заходи щодо створення та функціонування відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання результатів навчання.

За результатами анкетування встановлено, що 22% педагогів пояснюють критерії оцінювання перед вивченням кожної теми, 43% вчителів інформують здобувачів освіти про критерії оцінювання на початку навчального року, 29% – пояснюють здобувачам освіти індивідуально.

93 % учнів та 96 % батьків вважають оцінювання результатів навчання в закладі у більшості випадків справедливим і об'єктивним.

2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти

Оцінювання навчальних досягнень має бути зрозумілим для учнів. Спостереження за навчальними заняттями показують, що вчителі не завжди обґрунтовують виставлену оцінку учню індивідуально. Більшість учителів під час оцінювання дотримуються принципів академічної доброчесності. Пропонують учням завдання, які унеможливають списування. Оцінювання спрямовується на розвиток учнів. Вчителі-предметники застосовують елементи формуального оцінювання. У школі двічі на рік здійснюється внутрішній моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти з усіх предметів інваріантної складової навчального плану. Інформація про результати моніторингу подається у вигляді таблиць. Результати моніторингів оприлюднені на вебсайті закладу та використані у річному звіті директора школи. Аналіз результатів проводиться на засіданнях педагогічної ради, нарадах при директору, на засіданнях шкільних методичних об'єднань, де приймаються рішення щодо корекції освітньої діяльності педагогів, визначення освітньої траєкторії окремих учнів. Проте прийняті за їх результатами рішення не використовуються для подальшого корегування системи оцінювання, подолання виявлених проблем. В основному виконується пе-

спективний план внутрішкільного моніторингу відповідно якого, щорічно у школі проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень учнів з окремих предметів, відповідність рівня досягнень учнів вимогам освітньої програми, результати обговорюються на засіданнях методичних об'єднань та узагальнюються у наказах. Питання формульованого оцінювання розглядалося на засіданнях методичних об'єднань, засіданнях педагогічної ради, що відображено у відповідних протоколах. За результатами анкетування вчителі використовують у своїй роботі різні види оцінювання: 24% - поточне оцінювання; 14% - формульоване оцінювання; 23% - самооцінювання учнями; 19% - взаємооцінювання; 20% - підсумкове оцінювання. Результати опитування показують, що 71% учнів стверджують, що вчителі заохочують їх до навчання, підтримують їх, коли вони стикаються з труднощами. 56% опитаних учнів вказали, що аргументацію виставлених оцінок, аналіз допущених помилок, визначення шляхів покращення результатів навчання учителями здійснюється. Водночас, оцінювання навчальних досягнень, на думку учнів, здійснюється з метою: визначення рівня знань, умінь і навичок (68%); для відстеження індивідуального прогресу – 22%; для відтворення матеріалу підручника – 4%; не відомо з якою метою – 6%.

2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання

Одним із чинників, який характеризує якість освітнього процесу в закладі освіти, є задоволеність учнів результатами навчальної діяльності. Система оцінювання допомагає відстежувати прогрес та формувати в учнів відчуття відповідальності за результати своєї навчальної діяльності. Відповідно до результатів анкетування педагогічні працівники надають учням необхідну допомогу в навчальній діяльності. З цим погодилася переважна більшість опитаних учнів. 42% учнів зазначив, що їхня думка враховується вчителем під час уроку, 42% враховується лише з окремих предметів. У той же час 16% учнів вважає, що педагогічні працівники нав'язують свої думки учням. Більшість учнів відповідально ставиться до процесу навчання та усвідомлюють його важливість для подальшого життя, 72% учнів вважають, що результати навчання залежать виключно від праці та наполегливості, 38% учнів – від рівня викладання, 70% учнів пов'язують з мотивацією батьків, 7,6% учнів – від об'єктивності оцінювання. Разом з тим, 48 % учнів вказують, що відповідально ставляться до навчання, усвідомлюють його важливість для подальшого життя. Відповідно до результатів спостереження можна зробити висновок, що вчителі акцентують увагу на досягненнях учнів, мотивують та підтримують бажання вчитися. Педагоги застосовують формульоване оцінювання спрямоване на реалізацію компетентнісного підходу. У 1-4 класах приділяється увага самооцінюванню та взаємооцінюванню. У 5- 11 класах окремі вчителі впроваджують формульоване оцінювання та самооцінювання. Лише 74% учнів зазначає, що вони постійно здійснюють самооцінювання результатів своєї роботи під час навчання і 41% - здебільшого. У 5-11 класах під час проведення контрольних, самостійних, тестових перевірочних робіт вчителями застосовуються різнорівневі завдання та свій формат оцінювання кожного завдання. 1/3 педагогічного колективу розробляють тестові завдання компетентнісного змісту.

Результати анкетування свідчать, що більшість здобувачів освіти отримують зворотній зв'язок від вчителів під час пояснення та аргументації виставлених оцінок аналізу допущених помилок, визначення шляхів покращення результатів навчання.

Під час дистанційного навчання вчителі організують заняття в онлайн режимі відповідно вимог Санітарного регламенту. Забезпечується зворотний зв'язок. Тестові завдання містять вправи компетентнісного змісту. Вчителі (70%) демонструють презентації, відео, роблять уроки насиченими і цікавими.

Методична робота закладу освіти щодо здійснення формуального оцінювання спланована, і передбачає в 2022-2023 навчальному році інформаційно-методичні заходи – майстер-класи, інструктивні наради, розміщення в методичному кабінеті стенду «Інструменти формуального оцінювання», взаємовідвідування уроків, відвідування уроків у 4 класі вчителями-предметниками.

Через систему оцінювання навчальної діяльності важливо розвивати в учнів активну життєву позицію. Вчителі здійснюють індивідуальний підхід, наскрізний процес виховання, який формує цінності. Освітню діяльність учні школи поєднують з участю в житті класу, школи, місцевої громади, суспільства загалом. Вони виконують волонтерську роботу, беруть участь у благодійних заходах. Це сприяє розвитку відповідних ціннісних орієнтирів та чіткої громадянської позиції.